

جلسه فوق العاده وزارت ارشاد برای پیگیری قتل داریوش مهرجویی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای پیگیری ماجرای قتل داریوش مهرجویی و همسرش جلسه فوق العاده برگزار کرد. مهدی سموعی، رئیس روابط عمومی و شورای اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کرد که به دنبال انتشار خبر تلخ و ناگوار درگذشت داریوش مهرجویی و همسرش، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با برگزاری جلسه فوق العاده‌ای در محل وزارتخانه با نهادها و دستگاه‌های امنیتی، قضایی و انتظامی، با

اخذ گزارش‌های کامل، سازمان سینمایی و مرکز حراست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را نسبت به این پرونده برای پیگیری و گزارش مسئول کرد. همچنین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی درگذشت داریوش مهرجویی را تسلیت گفت: «خبر فقدان تاسف‌بار هنرمند بزرگ سینمای ایران، استاد داریوش مهرجویی و همسرشان باعث تأثر عمیق شد. بی‌تردید مهرجویی از بزرگان جریان ساز سینمای ایرانی بود که در طول

شش دهه فعالیت، آثار ماندگاری را تولید کرد. این حادثه تلخ و دردناک تا روشن شدن ابعاد آن توسط نهادهای ذی‌ربط پیگیری می‌شود و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آن را با جدیت و مطالبه و دنبال خواهد کرد. اینجانب فقدان مهرجویی عزیز و همسرگرمی‌اش را به بازماندگان، جامعه هنری کشور و خانواده سینما و عموم علاقه‌مندان ایشان تسلیت عرض می‌نمایم و رحمت و رضوان الهی را برای آنها مسالت می‌نمایم.»

نگاه آماری به کارنامه سینمایی داریوش مهرجویی

وداع با خالق هامون سینمای ایران

جوایز شخصی

- جایزه یک عمر فعالیت اثرگذار فرهنگی، جایزه یلدا، به همت انتشارات کاروان و ماهنامه جشن کتاب (۱۳۸۵)
- دریافت جایزه از جشنواره فیلم بوسان (۱۳۸۶)
- تقدیر برای یک عمر فعالیت هنری جشنواره بین‌المللی فیلم زردآلوی طلایی ایروان (۱۳۸۷)
- دریافت نشان لژیون دونور درجه شوالیه از سوی سفیر فرانسه (۱۳۹۳)
- و صدها جایزه ارزشمند داخلی و خارجی که در این بخش نمی‌گنجد.

جوایز و افتخارات سینمایی

- ۶ گاو (بهترین فیلم تاریخ سینمای ایران، در رای‌گیری منتقدان سینمای ایران سال‌های ۱۳۵۱، ۱۳۶۷، ۱۳۷۸)
- ۸ سارا
- ۶ لیلا
- ۵ دایره مینا
- ۴ پستچی
- ۴ درخت گلابی
- ۴ مهمان مامان
- ۳ هامون
- ۳ بانو
- ۲ آقای هالو
- ۲ بمانی
- ۱ مدرسه‌ای که می‌رفتیم (برگزیده بهترین فیلم تاریخ سینمای ایران در شماره‌های ۱۰۰ و ۲۰۰ ماهنامه فیلم،)
- ۱ پری
- ۱ سنتوری
- ۱ نارنجی‌پوش

تئاتر

- ۱ درس، نوشته اوژن یونسکو
- ۲ غرب واقعی، نوشته سام شپارد

بیشترین همکاری با بازیگران سینما

- ۱۵ عزت... انتظامی
- ۶ علی نصیریان
- ۶ خسرو شکیبایی
- ۶ علی مصفا
- ۴ لیلا حاتمی
- ۴ محمدرضا شریفی‌نیا
- ۴ فردوس کاویانی
- ۴ بیتا فرهی
- ۳ نیکو کریمی
- ۳ توران مهرزاد
- ۳ ایرج راد
- ۳ فریده سپاه‌منصور
- ۳ همایون ارشادی

فیلم‌ماندگار در تاریخ سینما

- گاو
- اجاره نشین‌ها
- هامون
- بانو
- سارا
- پری
- لیلا
- درخت گلابی
- مهمان مامان
- سنتوری

شخصیت‌های ماندگار

- مش حسن (زنده‌یاد عزت‌ا... انتظامی)
- حمید هامون (زنده‌یاد خسرو شکیبایی)
- بانو (بیتا فرهی)
- سارا (نیکو کریمی)
- لیلا (لیلا حاتمی)
- عفت (گلاب آدینه)
- علی سنتوری (بهرام رادان)

رمان‌ها

- به خاطر یک فیلم بلند لعنتی (نشر قطره)
- در خرابات مغان (نشر قطره)
- آن رسید لعنتی (نشر به‌نگار)
- سفر به سرزمین فرشتگان (نشر به‌نگار)
- سفرنامه پاریس، عوج کلاب (نشر به‌نگار)
- برزخ ژوری (انتشارات به‌نگار)

ترجمه‌ها

- بعد زیبایی شناختی و زیبایی‌شناختی واقعیت‌اثر هریبرت مارکوزه
- جهان هولوگرافیک اثر مایکل تالبوت
- یونگ، خدایان و انسان مدرن اثر آنتونیومورنو
- نمایشنامه‌های غرب واقعی و طفل مدفون اثر سام شپارد
- آوازه‌خوان طاس و درس اثراوژن یونسکو

اقتباس‌های سینمایی

- گاو (اقتباسی از داستان «عزاداران بیل»)
- پستچی (اقتباس از نمایشنامه گئورگ بوخنر به نام وویتسک)
- دایره مینا (اقتباسی از «آشفال‌دون» از مجموعه داستان‌های «گورو گهواره»)
- هامون (برداشتی آزاد از کتاب «یوف‌کور»)
- بانو (اقتباسی سینمایی از فیلم ویرید پانا)
- سارا (اقتباسی از نمایشنامه «خانه‌عروسک»)
- پری (ترکیب سه قصه کوتاه از نویسنده معروف آمریکایی، جی.دی. سالینجر)
- درخت گلابی (اقتباسی از داستان «جایی دیگر»)
- مهمان مامان (براساس کتابی از هوشنگ مرادی‌کرمانی)
- سنتوری (براساس داستانی از محمود گلاب‌دره‌ای)
- سارا (اقتباسی از نمایشنامه «خانه‌عروسک»)
- شیرک (براساس قصه‌ای چاپ‌نشده از کامیوزیا پرتوی یا مهناز انصاریان)
- لیلا (براساس داستانی از مهناز انصاریان)

اولین‌ها و آخرین‌ها

- ۳۳: اولین فیلم گاو؛ اولین فیلم مهم
- اجاره‌نشین‌ها: اولین فیلم کمدی لامینور؛ آخرین فیلم

اولین‌ها و آخرین‌ها

- ایثار (۱۳۵۵)، فیلم مستند کوتاه برای سازمان انتقال خون ایران
- الموت (۱۳۵۵)، فیلم بلند مستند داستانی درباره اسلام، تشیع و اسماعیلیان برای تلویزیون ملی ایران که تاکنون نمایش داده نشده
- اتفاق (۱۳۵۶)، فیلم کوتاه مستند، ۱۰ دقیقه برای مرکز انتقال خون
- بخشش (۱۳۵۶)،
- فیلم کوتاه مستند برای مرکز انتقال خون
- پیوند
- کلیه
- (۱۳۵۷)،
- فیلم کوتاه مستند برای وزارت بهداشت و درمان
- سفر به سرزمین رمبو (۱۳۶۲)، فیلم مستند داستانی برای تلویزیون فرانسه براساس زندگی ارنو رمبو

داریوش مهرجویی

یکی از قطب‌های موج نوی سینمای ایران بود که نقش بی‌بدیلی در اعتلای سینمای ایران داشت. سینمای دغدغه‌مند او در پیش از انقلاب اسلامی آن‌قدر متمایز با فیلمفارسی زمان پهلوی بود که پس از پیروزی انقلاب زمینه‌ساز احیای سینمای ایران شد و امام خمینی(ره) پس از دیدن فیلم «گاو» مهرجویی فرمودند: «فیلم‌های مثل «گاو» می‌تواند فیلم فرهنگی و آموزنده‌ای باشد و فکر و روح بیننده را تعالی دهد.» این سخن امام(ره) برای سینمای ایران بسیار تعیین‌کننده بود و سینمای ایران پس از رخوتی که در سال‌های منتهی به انقلاب داشت و مردم از سینما گریزان شده بودند را برای ادامه حیات خود پس از انقلاب رهنمون کرد. اگرچه مهرجویی پنج فیلم قابل‌تأمل مانند گاو و پستچی را در پیش از انقلاب اسلامی ساخت اما اوج فعالیت‌های او را باید پس از انقلاب دانست. اجاره‌نشین‌ها، هامون، درخت‌گلابی، لیلا، سنتوری و ... آثاری است که با توجه به تنوع ژانری که داشتند اما نمایانگر دغدغه او در مورد خانواده و ریشه‌یابی آسیب‌های اجتماعی بود که نهاد خانواده را هدف قرار داده‌اند. او در سایه انقلاب اسلامی به ارزش‌های ملی - میهنی هم در آثار توجه ویژه‌ای داشت که سینمای او را به‌عنوان یک سینماگر مولف متمایز می‌کرد. از همین رو نیز آثارش را همواره با مشارکت نهادهای فرهنگی و هنری مانند بنیاد مسکن، شهرداری تهران، بنیاد فارابی و ... می‌ساخت تا دغدغه‌هایش را روی پرده نقره‌ای سینما به نمایش گذارد. او به‌عنوان یک سینماگر هیچ‌گاه از چارچوب‌های قانونی نظام فرهنگی کشور خارج نشد. اگرچه بخشی از آشوب‌طلبان سال گذشته می‌خواستند از حضور او در خارج از کشور بهره‌برداری کنند اما این سینماگر هیچ‌گاه به این خواسته تن نداد. بدون شک قتل مهرجویی و همسرش یک تراژدی دهشتناک است. ناگزیر در میان غافلگیری این موقعیت تلخ نگاهی به کارنامه او داشتیم که در ادامه می‌خوانید.

قاب

یک بعد از ظهر بهاری

داریوش مهرجویی انگار در سال‌های اخیر کم‌طاقت‌تر و حساس‌تر شده بود. برای همین از کوچک‌ترین اتفاق و مسأله‌ای ناراحت می‌شد که بعضی از این حساسیت‌ها و جوش‌آوردن‌ها را در چند مورد دیدیم، مثلاً واکنشش به حاشیه‌های پیرامون ارکان آخرین فیلمش لامینور تا عکس‌العملی که به خطای پزشکی در مرگ عباس کیارستمی داشت. اما ما ترجیح می‌دهیم همه اینها را به حساب نازک‌دلی و احساسی بودن یکی از بزرگ‌ترین فیلمسازان تاریخ این سرزمین بگذاریم: هنرمندی که برخی از مهم‌ترین فیلم‌های سینمای ایران با نگاه و قلم و احساس هنرمندانه او شکل گرفت و ماندگار شد. دوست داریم مثل همین ویدئوی کوتاهی که برایتان به اشتراک گذاشتیم، استاد داریوش مهرجویی را در صلح و صفا و آرامش و در دل طبیعت و در یک بعدازظهر بهاری به یاد بیاوریم که با عشق و انگیزه برای جوانان علاقه‌مند به فیلمسازی می‌گوید.

رویکرد

استفاده از تمام ظرفیت‌ها برای ابعاد قتل مهرجویی

در پی قتل داریوش مهرجویی و همسرش، محمد خراعی، رئیس سازمان سینمایی گفت: «اطمینان خاطر می‌دهم سازمان سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از همه ظرفیت‌های خود برای پیگیری این واقعه و شناسایی و مجازات عامل یا عوامل این جنایت نابخشودنی استفاده خواهد کرد و تا حصول نتیجه و روشن شدن همه ابعاد ماجرا درهای دریغ نخواهد کرد.» رئیس سازمان سینمایی همچنین در پی فقدان تاسف‌بار داریوش مهرجویی و همسرش وحیده محمدی فر پیام تسلیت منتشر کرد که در آن آمده است: «درگذشت مهرجویی، این چنین تکان دهنده و اندوه‌ساز، پایانی شایسته برای هنرمند بزرگی نیست که بیش از هر چیز «زندگی» را ستایش می‌کرد. افسوس و صد دریغ که با قلبی شکسته و چشمانی اشکبار، خاطرات او را در ذهن مان مرور خواهیم کرد.» مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی نیز با انتشار پیامی درگذشت این فیلمساز بزرگ را تسلیت گفت. همچنین موسسه اوج هم درگذشت ناباورانه داریوش مهرجویی و همسرش را تسلیت گفت: «درگذشت ناباورانه و تأثیربرانگیز داریوش مهرجویی، کارگردان و نویسنده نامدار سینمای ایران و همسرشان را به جامعه فرهنگی و هنری ایران تسلیت عرض نموده و برای ایشان غفران الهی را مسالت می‌نماید.»

زاویه دید

درخواست شورای شهر از قوه قضاییه

رئیس کمیته هنری شورای شهر تهران از پلیس و قوه قضاییه درخواست کرد تا پیگیری لازم درباره قتل مهرجویی را انجام دهند.

علیرضا نادعلی در جلسه شورای شهر تهران با بیان این‌که در هفته‌های اخیر شاهد مرگ دو هنرمند عزیز کشورمان یعنی فردوس کاویانی و آتیلا پسیانی بودیم، گفت: «شب گذشته نیز داریوش مهرجویی و همسرش از دنیا رفته و این برای خانواده سینما امر سنگینی است.»

وی با بیان این‌که داریوش مهرجویی یک کارگردان و وطن‌پرست و دارای سبک بود که پیش از انقلاب فیلم «گاو» را ساخت و همه از دیدگاه امام‌راحل در مورد فیلم گاو باخبر هستیم، گفت: «همچنین در دهه ۶۰ با فیلم «اجاره‌نشین‌ها» آسیب‌ها و مشکلات شهرنشینی مدرن را به زبان طنز بیان کرد و از قوه قضاییه و پلیس می‌خواهیم که پیگیری‌های لازم را درخصوص قتل مهرجویی انجام دهد و اطلاع‌رسانی لازم را به مردم و هنرمندان داشته باشد.»

